

Pisa lähellä romahdusta

I taliassa Pisan kaupungissa alettiin rakentaa tuomiokirkon kellotornia lahjoituksella saaduilla varoilla vuonna 1173. Se valmistui monien vaiheiden jälkeen kaksisataa vuotta myöhemmin. Torni jatkoi kallistumistaan maan vajoamisesta johtuen. Kaltevasta tornista tuli yksi kuuluisimmista nähtävyyksistä ja ylpeyden aiheista Italiassa. Viime hetkellä tajuttiin, että koko rakennelma romahtaa, mikäli ei ryhdytä pikaisesti korjaustöihin.

Tällä Pisalla on nimen lisäksi yksi yhteinen tekijä nuorten oppimistuloksia selvittävän laajan tutkimuksen kanssa. Myös suomalaisten nuorten oppimistulokset ovat viimeisen Pisa-tutkimuksen mukaan romahtamassa, mikäli korjaustoimenpiteisiin ei ryhdytä välittömästi.

Pisa-tutkimuksella selvitetään ja vertailaan 15–16-vuotiaiden nuorten osaamista matematiikassa, luonnontieteissä, lukutaidossa ja ongelmien ratkaisemisessa. Tällä hetkellä tutkimuksessa on mukana jo 73 maata.

2000-luvun alussa Suomi nousi maailman maineeseen olemalla kärkimaa lähes kaikilla osa-alueilla. Suomessa kävi valtava määrä eri maiden koulutuksen asiantuntijoita ihmettelemässä maamme Pisa-ihmettä.

Myös ulkomailla liikkuessani totesin, että on hienoa olla suomalaisen opettajajärjestön puheenjohtaja. Arvostus Suomen koulutustasoa ja opettajia kohtaan oli valtavaa. Sen saivat kokea myös maamme keskeiset talouselämän ja politiikan vaikuttajat.

Nyt joulukuun alkupuolella julkistetut viimeiset tulokset kertovat maamme pudonneen hälyttävällä tavalla useilla osa-alueilla. Tämä notkahdus vastaa keskimäärin jopa yhden vuosiluokan oppimistason menetystä.

Alueelliset erot ovat kasvaneet maassamme huomattavasti. Tytöt menestyvät merkittävästi poikia paremmin. Luonnontieteessä tyttöjen ja poikien välinen ero meillä oli OECD-maiden suurin. Vaikka Suomi menestyi vielä kohtuullisesti, niin pudotuksen jyrkkyys on huolestuttava.

Suomalainen opettaja on ollut ja on edelleenkin korkeasti koulutettu ja maailman huippuluokkaa. Opettajista ei voi löytää syytä tason laskuun.

Pisan torni onnistuttiin pelastamaan. Nyt on korkea aika pelastaa myös suomalaisen koulutuksen tulevaisuus. Koko maamme menestys on ratkaisevalla tavalla riippuvainen korkeatasoisesta osaamisesta. Sitä ei ole varaa menettää.

Koulutukseen ja kasvatukseen kohdenetut leikkaukset ovat olleet aivan liian suuret. Tämän ovat todenneet lukuisat huippuasiantuntijat. Suomen koulutusleikkauksia on ihmetelty mm. taloustieteen Nobel-palkinnon saanut suomalainen **Bengt Holmström**. EU-komissaari ja sittemmin Suomen Pankin pääjohtaja, hyvä ystäväni **Erkki Liikanen** toi joka tilanteessa esille sen, miten Suomalaisen koulutusjärjestelmän tuloksia ihmetellään ja ihastellaan eri puolella maailmaa.

Kuva: Kari Kuukka

Toistakymmentä vuotta sitten Suomessa käytiin kyselemässä ja ihmettelemässä sitä, miten ihmeessä me olemme kyenneet toteuttamaan sellaista koulutuspolitiikkaa, jonka tulokset ovat näin ainutlaatuisen korkeatasoisia.

Toivon vain, ettei lähivuosina Suomessa ei käydä ottamassa oppia siitä, millaisia koulutuspoliittisia ratkaisuja ei ainakaan kannata tehdä.

Toivottavasti te kaikki saatte nauttia upeista talvisäistä. Muistakaa käyttää aikaanne myös liikkumiseen ja ulkoiluun. Ystävät ja läheiset kannattaa pyytää mukaan.

Erkki Kangasniemi
puheenjohtaja
erkki.kangasniemi@gmail.com